

Politechnika Świętokrzyska

Wydział Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki

Technologie obiektowe

Projekt

Temat: Narzędzia odwzorowania obiektowo - relacyjnego np. Hibernate, Oracle TopLink, Microsoft ADO.NET Entity Framework, ActiveRecord lub innego.

Wykonał: Parzniewski Daniel

Kierunek: Informatyka (niestacjonarnie)

Grupa: 1IZ21A

1. Wstęp

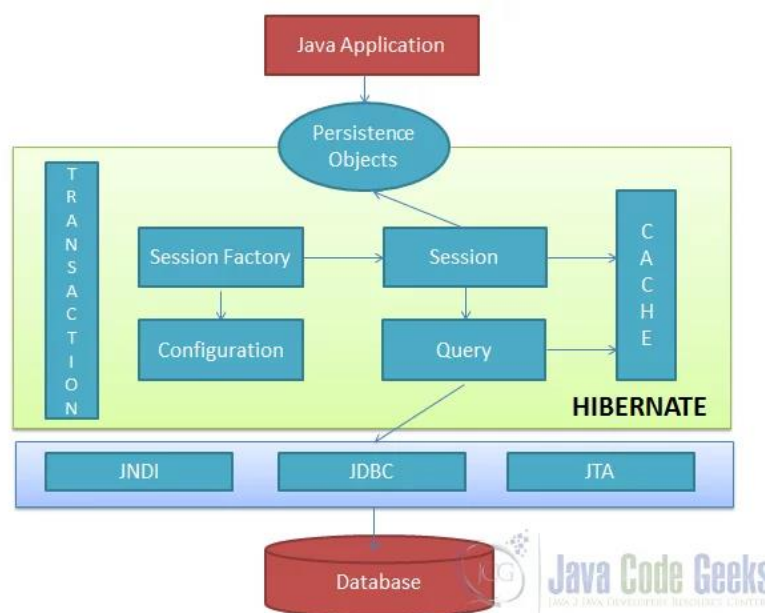
Odwzorowanie obiektowo – relacyjne, nazywane inaczej mapowaniem relacyjno – obiekowym (z ang. Object – relational mapping ORM, O/RM, O/R mapping tool), jest to technika programowania służąca do konwertowania danych przy użyciu języków programowania obiektowego. Tworzona jest wirtualna baza danych obiektów, której można używać z poziomu języka programowania. W projekcie wykorzystano do tego celu narzędzie Hibernate¹ oraz relacyjną bazę danych MySQL².

2. Hibernate

Implementacją odwzorowania obiektowo – relacyjnego dla języka Java uznawaną powszechnie za najpopularniejszą jest Hibernate. Cechuje się ona wysoką wydajnością, skalowalnością. Obsługuje asocjacje, kompozycje, dziedziczenie, polimorfizm, mechanizm kolekcji. Jest jedną z implementacji standardu Java Persistence.

2.1 Architektura Hibernate

Na rys. 1 przedstawiono architekturę Hibernate.

Rys. 1. Architektura Hibernate.³

¹ <https://hibernate.org/>

² <https://www.mysql.com/>

³ <https://examples.javacodegeeks.com/wp-content/uploads/2020/04/Hibernate-Architecture-final.png.webp>

Configuration – jest to pierwszy obiekt, który zostanie utworzony w aplikacji Hibernate i jest tworzony tylko raz. Zapewnia połączenie bazy danych i struktury mapowania klas;

Session Factory – obiekt bezpieczny wątkowo i tworzący instancje sesji Hibernate. Wymaga obiektu „Configuration”. Tworzony podczas uruchamiania aplikacji;

Session – obiekt uzyskiwany każdorazowo w celu wykonania pracy z bazą danych. Nie jest bezpieczny wątkowo;

Query – reprezentuje zapytania SQL, służące do pobierania lub modyfikowania danych. Obiekt zapytania służy do powiązania parametrów;

Transaction – transakcja reprezentuje pojedynczą jednostkę pracy bazy danych. To jest obiekt opcjonalny;

Cache – Hibernate obsługuje pamięci podręczne na poziomie zapytań i sesji, co podnosi wydajność;

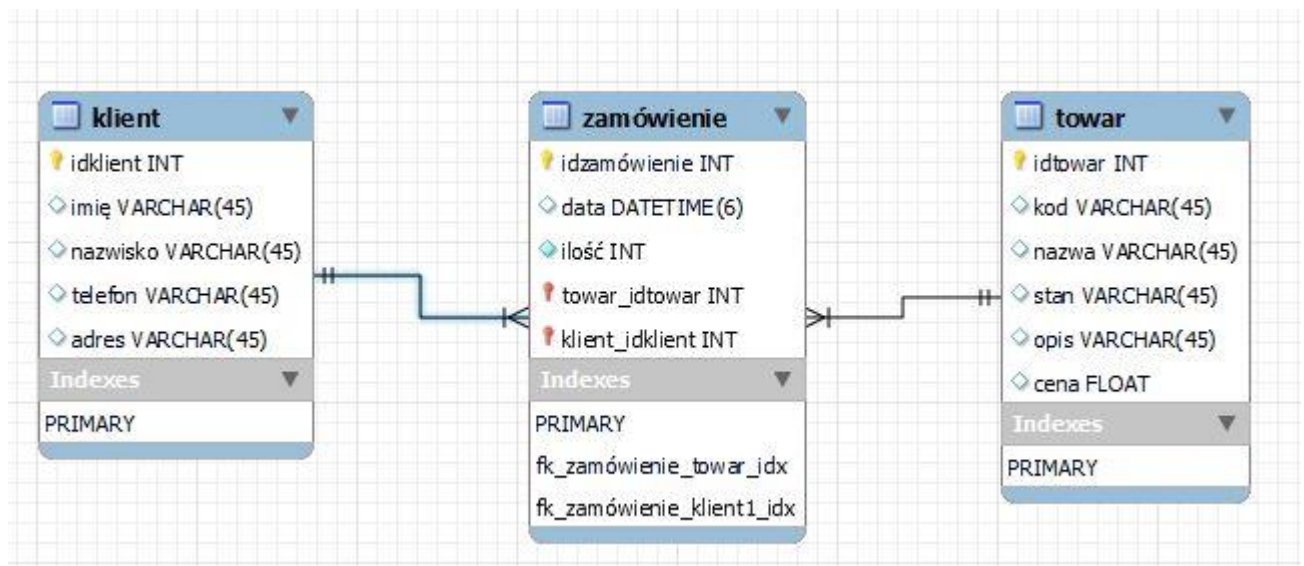
Persistence Objects – obiekty Java, które są odwzorowywane na tabelę relacyjnej bazy danych.

3. MySQL

MySQL to system zarządzania relacyjnymi bazami danych (relational database management system - RDBMS), opracowany i wydany w 1995 roku. Został opracowany i sponsorowany przez firmę MySQL AB, która została następnie przejęta przez firmę Sun Microsystems znaną dziś, jako Oracle Corporation. MySQL to połączenie „My” (córka współzałożyciela) i „SQL”.

MySQL był jednym z pierwszych RDBMS o otwartym kodzie źródłowym, jakie kiedykolwiek opracowano i uruchomiono. Obecnie istnieje wiele wariantów MySQL. Jednak podstawowa składnia wszystkich wariacji pozostaje taka sama. Zaprojektowany i napisany w językach programowania C i C++, MySQL jest kompatybilny ze wszystkimi podstawowymi systemami operacyjnymi. Jest to podstawowy składnik szeroko popularnego stosu oprogramowania aplikacji internetowych o otwartym kodzie źródłowym o nazwie LAMP, co oznacza Linux, Apache, MySQL, PHP/Perl/Python.

Poniżej schemat bazy danych użyty w projekcie (rys. 2).

Rys.2. Schemat bazy danych użytej w projekcie.

W projekcie wykorzystano bazę MySQL, nazwaną „shop”, zawierającą tabele „client” (rysunek 3) oraz „product” (rysunek 4).

```
mysql> SELECT * FROM client;
```

id	LastName	address	mail	name	password
1	Kowalski	Agrestowa 1,Kielce	kowalski@mail.pl	Jan	kowalski
10	Zagajny	Jesionowa 10,Warszawa	zagajny@mail.pl	Bogdan	zagajny
2	Nowak	Boczna 2,Warszawa	nowak@mail.pl	Piotr	nowak
3	Brzeczyszczkiewicz	Cicha 3, Gdynia	grzesiu@mail.pl	Grzegorz	brzeczyszczkiewicz
4	Kowalczyk	Mickiewicza 4,Opole	kowalczyk@mail.pl	Adam	kowalczyk
5	Krawczyk	Rynek 5, Szczecin	krawczyk@mail.pl	Alina	krawczyk
6	Boczek	Cwiartki 3/6,Wroclaw	boczek@mail.pl	Arnold	boczek
7	Ochodzki	Teczowa 7,Warszawa	rysiek@mail.pl	Ryszard	ochodzki
8	Jarzabek	Warszawska 8,Warszawa	lubudubu@mail.pl	Waclaw	jarzabek
9	Dyrman	Spacerowa 9, Warszawa	dyrman@mail.pl	Zdzislaw	dyrman

10 rows in set (0.00 sec)

Rys. 3. Tabela MySQL „client”.

```
mysql> SELECT * FROM product;
```

id	amount	description	name	price	state
1	100	Mikrokontroler STM32F103RBT6 ARM Cortex-M3 LQFP64	STM32F103RBT6	40	NULL
10	16	Czujnik temperatury DS18B20 onewire	DS18B20	20	NULL
11	98	Zegar czasu rzeczywistego RTC DS1307 I2C TWI	DS1307	6	NULL
12	74	Potencjometr cyfrowy DS1804-10 10k Ohm I2C	DS1804	20	NULL
13	77	ICL7667 DIP8 Intersil 2x fast driver mosfet 1,5A	ICL7667	2	NULL
14	200	ZESTAW REZYSTORÓW SMD 1206 - 1700 sztuk	SMD1206	50	NULL
15	99	ZESTAW REZYSTORÓW SMD 0805 - 1700 sztuk	SMD0805	60	NULL
16	65	ZESTAW REZYSTORÓW SMD 0603 - 1700 sztuk	SMD0603	60	NULL
17	52	Zestaw diod LED SMD 0805 - 30szt	LED0805	7	NULL
18	70	Kondensatory SMD 1206 - 120 szt	C1206	18	NULL
19	5	Topnik Flux RMA 223 10ccm	RMA223	15	NULL
2	15	Mikrokontroler AVR ATmega328P-AU SMD	ATmega328P	17	NULL
20	23	Alkohol izopropylowy IPA 100ml	IPA	7	NULL
21	88	CYNA DO LUTOWANIA 0,80MM 50G SN45%, PB55%	Cyna	13	NULL
22	16	Plecionka do cyny ZD-180 1 mm x 1,5 m	ZD-180	6	NULL
23	41	Tranzystor IRFZ44N N-MOSFET 55V 49A TO-220	IRFZ44N	2	NULL
24	90	Tranzystor P-MOSFET IRF9540 TO-220	IRF9540	21	NULL
25	999	Tranzystor BSS138 SMD N-MOSFET SOT23 10 SZT	BSS138	2	NULL
26	14	Dioda LED LE2835A 6000K 5 sztuk	LE2835A	2	NULL
27	1000	Tranzystor BC547 TO-92 NPN 45V 0.1A 5 sztuk	BC547	4	NULL
28	900	Tranzystor PNP 65V/100mA BC556B 10 sztuk	BC556	2	NULL
29	199	Dioda 1N4148 - 150mA/100V 50sztuk	1N4148	1	NULL
3	0	Wyswietlacz LCD 2x16 znakow zielony HD44780	HD44780	10	NULL
30	600	Wzmacniacz operacyjny TL072 SO-08 - 2 sztuki	TL072	2	NULL
4	54	Wyswietlacz dotykowy TFT LCD 2,4? 240x320px z czytnikiem SD SPI	TFT LCD 2,4	55	NULL
5	5	Zestaw uruchomieniowy Arduino Atmega2560 Rev.3	Arduino MEGA 2560	50	NULL
6	2	Zestaw uruchomieniowy STM32 NUCLEO-F411RE mbed ARM Cortex-M4	NUCLEO-F411RE	100	NULL
7	6	Programator AVR ATB USBASP 4.2	ATB-USBASP	30	NULL
8	1	Konwerter ATB-USB-RS232	ATB-USB-RS232	80	NULL
9	4	Modul WiFi ESP8266-01S	ESP8266-01S	11	NULL

30 rows in set (0.00 sec)

Rys. 4. Tabela MySQL „product”.

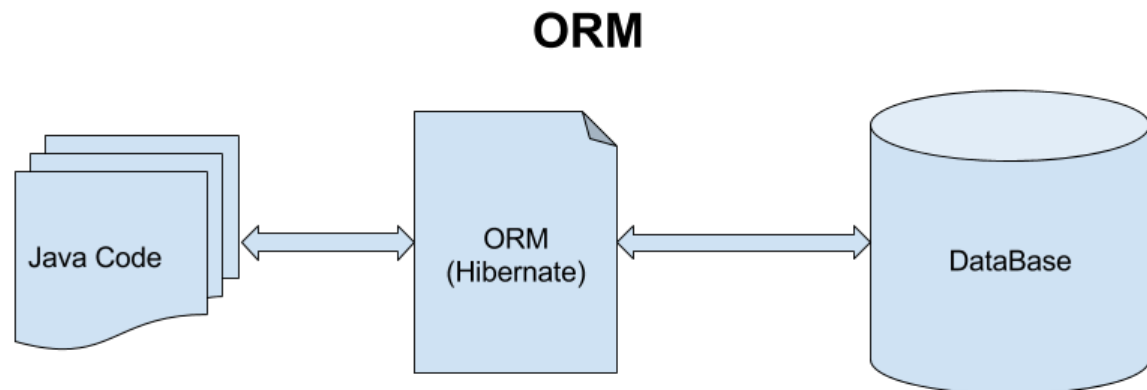
4. Mapowanie obiektowo-relacyjne z wykorzystaniem Hibernate

Mapowanie obiektowo-relacyjne (ang. Object-relational mapping ORM) jest to konwertowanie danych z tabel w relacyjnej bazie danych na obiekty aplikacji klienckiej i na odwrót. Większość dzisiejszych aplikacji jest zorientowanych obiektowo, ale dane przechowuje się wciąż w relacyjnych bazach danych. ORM pozwala na używanie obiektów java, jako reprezentacji relacyjnej bazy danych. To mapuje dwie koncepcje (zorientowane obiektowo i relacyjne). Mapowanie pozwala na:

- zredukowanie ilości pracy związanej z oprogramowaniem dostępu do danych;
- skorzystanie z zalet relacyjnych baz danych jednocześnie nie rezygnując z obiektowości programowania;
- automatyczną obsługę transakcji i połączenia z bazą;

Hibernate jest faworkiem ORM – służy do opisu, w jaki sposób obiekty są reprezentowane w bazie danych, a Hibernate zajmuje się konwersją. Hibernate zwiększa wydajność operacji na bazie danych dzięki buforowaniu i minimalizacji liczby przesyłanych zapytań. Jest to projekt rozwijany jako open source.

JDBC jest API dostępu do bazy danych i działa "w sposób relacyjny" – poprzez odpytywanie tabel i odczyt zawartości wierszy i kolumn. Hibernate używa JDBC pod maską, aby pobrać dane, a następnie przekonwertować je do obiektów. Blokowy schemat mapowania przedstawia rysunek 5.

Rys. 5. Mapowanie ORM.⁴

4.1 Plik konfiguracyjny Hibernate

Konfiguracja zawarta jest w pliku „*hibernate.cfg.xml*”. W nim zawarte są dane konfiguracyjne dotyczące bazy danych na której działamy. W projekcie przedstawia się on następująco:

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<!DOCTYPE hibernate-configuration PUBLIC "-//Hibernate/Hibernate Configuration DTD
3.0//EN" "http://hibernate.org/dtd/hibernate-configuration-3.0.dtd">
<hibernate-configuration>
  <session-factory>
    <property name="hibernate.connection.driver_class">
com.mysql.jdbc.Driver</property>
    <property name="hibernate.connection.url">
```

⁴ <https://www.techcret.com/images/resource/orm.png>

```
jdbc:mysql://127.0.0.1:3306/shop</property>
<property name="hibernate.connection.username">shop</property>
<property name="hibernate.connection.password">shoppass</property>
<property name="hibernate.show_sql">true</property>
<property name="hibernate.dialect">
org.hibernate.dialect.MySQL8Dialect</property>
<!-- <property name="hibernate.hbm2ddl.auto">update</property> -->
</session-factory>
</hibernate-configuration>
```

Poniżej opis najważniejszych elementów:

connection.driver_class, connection.url, connection.username, connection.password – informacje o połączeniu z bazą danych: sterownik, adres i port, nazwę, nazwę użytkownika i hasło.

dialect – informacja o rodzaju użytej bazy danych.

<mapping resource="nazwa_pliku.hbm.xml"/> – deklaracja wszystkich plików mapujących.

4.2 Sterowanie procesem odwzorowania.

Aktualnie Hibernate wspiera odwzorowanie za pomocą zarówno adnotacji, jak i XML (pliki .hbm.xml). Jednakże ten drugi sposób jest nie jest już zalecany.⁵

- Pliki mapujące XML

Te pliki zawierają właściwy opis mapowania, czyli tłumaczenia relacyjnego opisu danych na obiektowy i na odwrót. Zazwyczaj jeden plik *.hbm.xml odpowiada jednej klasie bądź tabeli. Dzieje się tak zwłaszcza wtedy, gdy mamy prostą strukturę, gdzie tabele odpowiadają bezpośrednio klasom. Podstawowe elementy pliku mapującego:

```
<?xml version="1.0"?>
<!DOCTYPE hibernate-mapping PUBLIC
    "-//Hibernate/Hibernate Mapping DTD 3.0//EN"
    "http://hibernate.sourceforge.net/hibernate-mapping 3.0.dtd">
<hibernate-mapping>
    <class name=" " table=" ">
        <id name="id" type="int" column="ID">
            <generator class="increment"/>
        </id>
        <property name=" "/>
        <property name=" " column=" "/>
        <property name=" " column=" ">
    </class>
</hibernate-mapping>
```

⁵ https://docs.jboss.org/hibernate/orm/current/userguide/html_single/Hibernate_User_Guide.html


```
<class
  name=" "
  table=" "
>
```

Określa klasę i tabelę której dotyczy mapowanie.

```
<property
  name=" "
  type=" "
  column=" "
  length=" "
/>
```

Opisuje pojedyncze pole i odpowiadającą mu kolumnę w tabeli.

```
<many-to-one
  name=" "
  class=" "
  not-null="true"
>
  <column name=" " />
</many-to-one>
```

Opisu relacji, w tym przypadku wiele-do-jednego.

- Odwzorowanie poprzez adnotacje.

Encja (entity) jest to obiekt służący do reprezentacji trwałych danych. Reprezentuje tabelę z relacyjnej bazy danych. Definiowany jest w formie klasy encji i klas pomocniczych.

Dla klas encji wymagane jest:

- Plain Old Java Object (POJO) z adnotacją `@Entity`;
- bezargumentowy konstruktor (public lub protected);
- implementacja `Serializable`, jeśli obiekty będą odłączane;

W projekcie wykorzystano ten sposób mapowania. Poniżej przykład dla tabeli „client”.

```
@Entity
@Table(name = "client")
public class Client implements Serializable {

    @Id
    @GeneratedValue(strategy = GenerationType.AUTO)
    private String id;

    private String name;
    private String password;
    private String mail;
    private String LastName;
    private String address;

    public String getId() {
        return id;
    }

    public void setId(String id) {
        this.id = id;
    }

    //getter i setter
}
```

4.3 Związki między encjami.

- Liczność
 - 1:1 (@OneToOne);
 - 1:N (@OneToMany);
 - N:1 (@ManyToOne);
 - N:M (@ManyToMany);
- Kierunkowość
 - dwukierunkowe;
 - jednokierunkowe;
- Kaskada operacji
 - PERSIST;
 - MERGE;
 - REMOVE;
 - REFRESH;

Poniżej przedstawiono przykłady asocjacji @ManyToOne i @ManyToMany:

```

@Entity
@Table(name = "shopping_cart")
public class ShoppingCart {

    @Id @GeneratedValue(generator="system-uuid")
    @GenericGenerator(name="system-uuid", strategy = "org.hibernate.id.UUIDGenerator")
    private String id;
    private String state;

    @ManyToOne(fetch = FetchType.EAGER)
    @JoinColumn(name = "client_id")
    private Client client;

    @ManyToMany(cascade = {CascadeType.ALL})
    @JoinTable(
        name = "product_shopping",
        joinColumns = {@JoinColumn(name = "s_id")},
        inverseJoinColumns = {@JoinColumn(name = "p_id")})
    List<Product> products = new ArrayList<>();
}

```

4.4 Dziedziczenie encji.

Encje są zwykłymi klasami Javy. Tym samym jak najbardziej mogą rozszerzać inne klasy, a także być rozszerzane. Model obiektowy pozwala bardzo efektywnie przedstawić złożoność rozwiązywanych problemów biznesowych poprzez sensowne zastosowanie dziedziczenia. Z drugiej zaś strony mamy relacyjną bazę danych, która opiera się o tabele i relacje. Nie za wiele wie ona o dziedziczeniu. Istnieje kilka sposobów na rozwiązanie tego problemu.

- Single – Table Strategy

Zgodnie z nazwą dziedziczenie jest realizowane w oparciu o jedną tabelę w bazie danych.

Automatycznie implikuje to istnienie w niej kolumn, które będą w stanie przechować stan wszystkich encji, które realizują dziedziczenie w oparciu o tę metodę.

- Joined Strategy

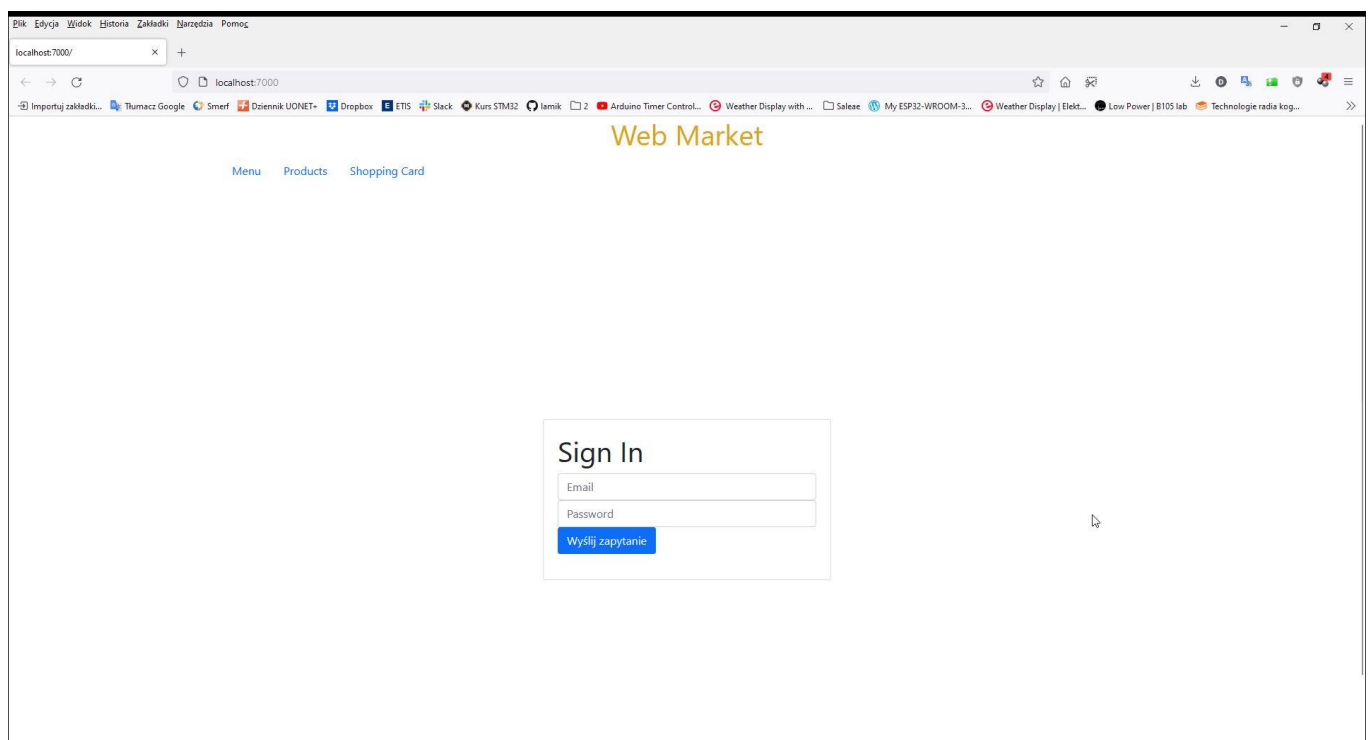
Zastosowanie strategii jednej tabeli może być na dłuższą metę dość zasobożerne. Nagle okazuje się, że w przypadku rozbudowanych hierarchii nasza tabela zawiera dużą ilość kolumn, które w znacznej mierze zawierają wartości NULL. Jeżeli nasza hierarchia dziedziczenia będzie dość rozbudowana można zastosować inną strategię – joined strategy. Wykorzysta ona siłę współczesnych baz danych – relacje.

- Table – per – Class Strategy

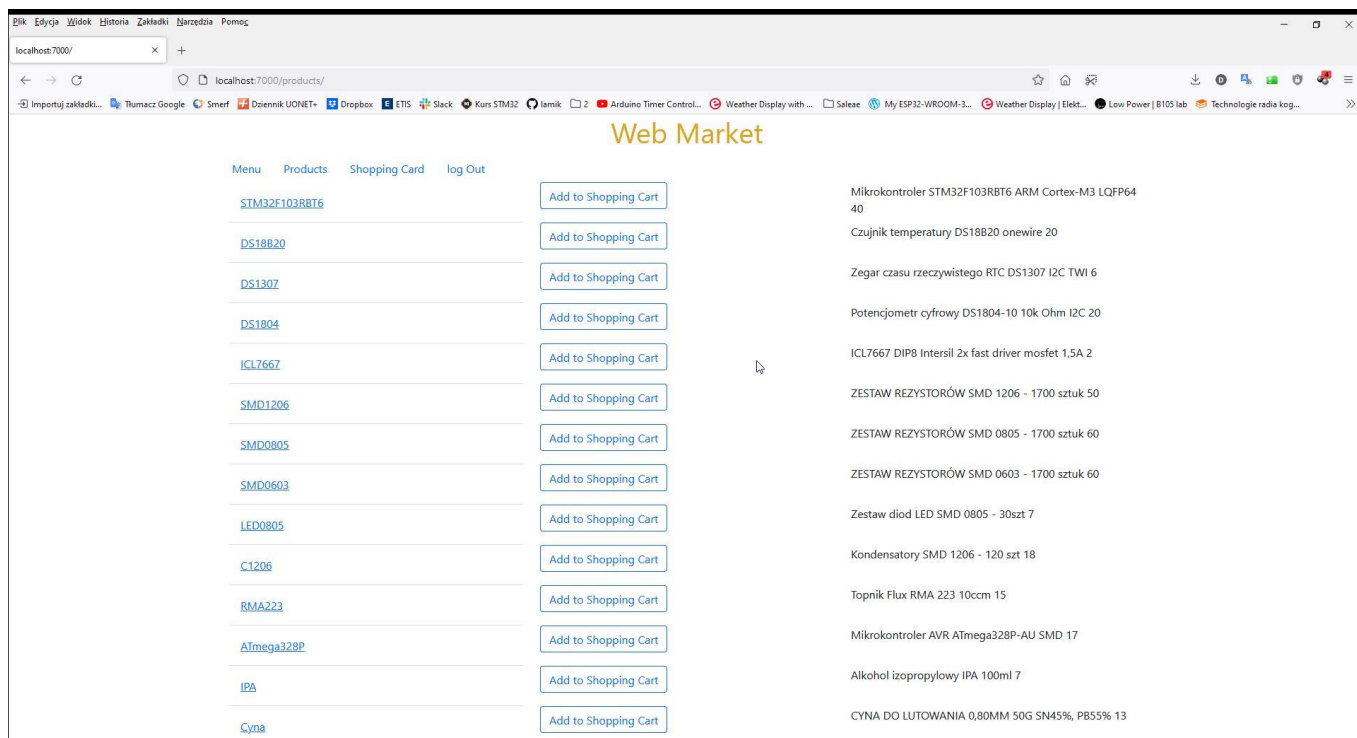
Jest to strategia, w której każda klasa w hierarchii dziedziczenia otrzymuje swoją własną tabelę. Adnotacja: @Inheritance na InheritanceType.TABLE_PER_CLASS. W bazie będą występowały informacje w sposób zdublowany. Jednakże rozwiązanie takie jest o wiele szybsze niż strategia relacyjna – zapytanie wybierające rekordy jest kierowane od razu do konkretnej tabeli, z pomięciem złączeń. Zatem o ile miejsce zajmowane przez dane nie jest istotne, albo też dane w bazie są prawie niezmiennie, zaś często odpytywane warto zwrócić uwagę na tę strategię.

5. Aplikacja

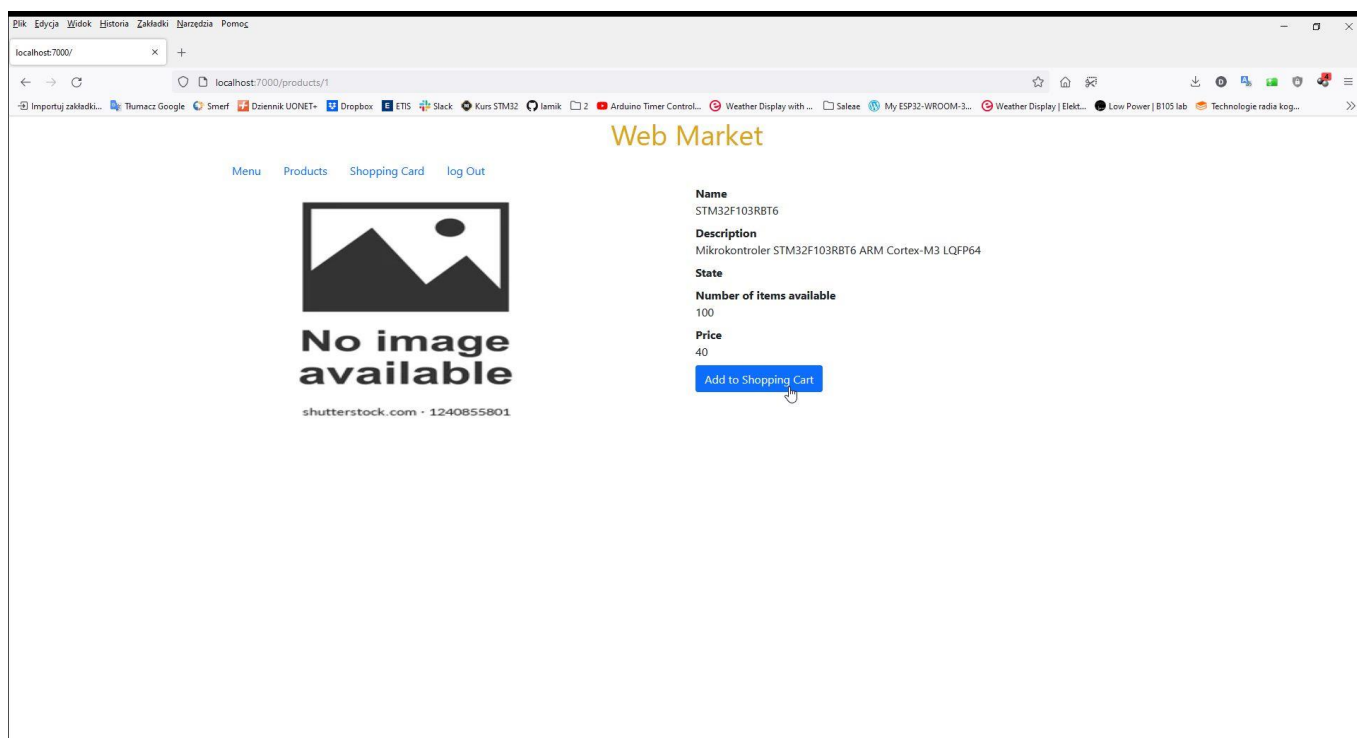
Rysunki 6 - 9 przedstawiają okno aplikacji.

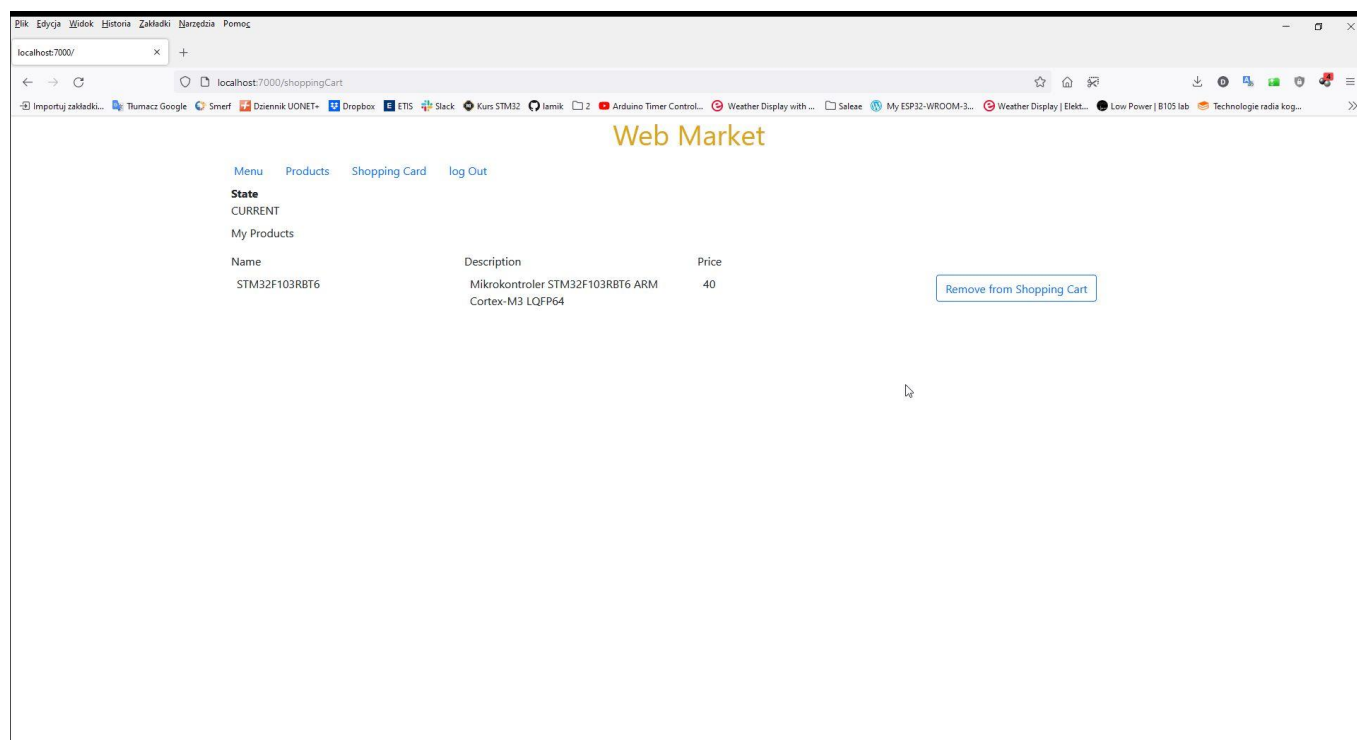
Rys. 6. Okno aplikacji przed zalogowaniem.

Rys. 7. Okno z listą produktów.

Rys. 8. Okno z opisem produktu.

Rys. 9. Okno z zawartością koszyka.

6. Wnioski

Jako zalety Hibernate należy wskazać wygodne mapowanie z wykorzystaniem adnotacji. Mniejsza liczba kodu przekłada się na mniej możliwych błędów. Encje może reprezentować dowolna klasa.

Z drugiej strony dla złożonych danych mapowanie z obiektu do tabeli zmniejsza wydajność i zwiększa czas konwersji. Hibernate nie pozwala używać niektórych zapytań, które są dostępne w JDBC, np. nie pozwala wstawiać wiele obiektów do tej samej tabeli używając jednego zapytania.